

نیازمند اقدام عاجل

امارات در مسیر تحقق رویای پنجاه ساله است؟

فهمیده بودم.

▼ **راهبرد جدید امارات: ورود اعضای دائم شورای امنیت به پرونده**

امارات در سال ۲۰۲۲ تحول مهمی را در مسیر ادعای ارضی خود رقم زد و آن باز کردن پای اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد به این پرونده قدیمی بود؛ در نخستین قدم و در جریان برگزاری نشست مشترک شورای همکاری خلیج فارس با چین، یکن در همراهی با شیخ نشینان حاشیه جنوبی خلیج فارس، خواستار حل و فصل مناقشه سرزمینی ایران و امارات از طریق مذاکرات شد. این اقدام یکن که نخستین مورد در استراتژی جدید ابوظبی بود اما با واکنش قابل قبولی از سوی ایران مواجه نشد و وزیر امور خارجه وقت حتی در واکنش مجازی خود که آن را در شبکه ایکس منتشر کرد، حاضر به نام بردن از چین نشد. حسین امیرعبداللہیان که پیش‌تر در حمایت از تمامیت ارضی چین در مقابل ادعاهای آمریکا در خصوص تایوان، به زبان چینی در حساب کاربری خود نوشته بود: «احترام به تمامیت ارضی کشورها از مبانی شناخته شده حقوق بین الملل است. حمایت ج.ا.ایران از اصل چین واحد در این چهارچوب، تردیدناپذیر است. اقدامات تحریک آمیز آمریکا به منبع تهدید صلح و ثبات بین المللی تبدیل شده است»، این بار پس از ساعاتی، در توییتری کوتاه و تنها به زبان فارسی و حتی بدون نام بردن صریح از چین نوشت: «جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و تنب بزرگ در خلیج فارس، اجزای جدایی ناپذیر خاک پاک ایران است و به این مام میهن تعلق ابدی دارد. در ضرورت احترام به تمامیت ارضی ایران با هیچ طرفی تعارف نداریم. پیام در نهایت تساهل و تسامح وزیر امور خارجه و بیانیه دستگاه دیپلماسی که در بندی از آن تنها از همراهی چین با این بیانیه ابراز تعجب شده و حتی برای حضور سفیر چین در وزارت امور خارجه و دیدار با دستیار آسیا و اقیانوسیه وزیر امور خارجه از لفظ احتضار استفاده نشده است، هیچگونه بازدارندگی را برای تکرار اقدام یکن ایجاد نکرد و چین در مه ۲۰۲۴ نیز در بیانیه مشترک با اتحادیه عرب بار دیگر در حمایت از ادعاهای ارضی امارات، در کنار کشورهای عربی قرار گرفت.

دیگر کشور عضو شورای امنیت که در حمایت از ادعاهای امارات علیه ایران به کشورهای عربی پیوست، روسیه بود و وزیران خارجه روسیه و شورای همکاری خلیج فارس در ژوئیه سال ۲۰۲۳ در پایان نشست خود در مسکو بدون نام بردن از ایران خواستار ارجاع پرونده به مجامع بین المللی شدند. در این بیانیه نوشته شده بود: «وزیران خارجه در حمایت خود از تلاش‌های صلح آمیز، از جمله ابتکار عمل امارات متحده عربی برای دستیابی به یک راه حل صلح آمیز برای پایان دادن به مناقشه بر سر جزایر سه گانه تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی از طریق مذاکرات دوجانبه یا ارجاع به دیوان بین المللی دادگستری مطابق با قوانین بین المللی و منشور ملل متحد و حل این موضوع منطبق بر مشروعیت بین المللی تاکید کردند».

بندی را در بیانیه‌های پایانی اتحادیه عرب، شورای همکاری خلیج فارس و بیانیه‌های دوجانبه این کشور با همپیمانانش به خود اختصاص می‌دهد.

نخستین کشوری که تلاش کرد میانجی شده و ایران را پای میز مذاکره در خصوص ادعای مالکیت امارات بکشاند، سوریه بود و به همین منظور نیز فاروق الشرع، وزیر خارجه این کشور در سپتامبر ۱۹۹۲ وارد تهران شد و پیام حافظ اسد را تقدیم مقامات جمهوری اسلامی ایران کرد. در اوایل ژانویه ۱۹۹۳ نیز، عبدالحمید خدام، معاون رئیس جمهور سوریه در رأس یک هیئت بلندپایه و با پیامی از حافظ اسد راهی ایران شد و در بدو ورود به تهران گفت که سوریه برای ایجاد روابط دوستانه و برادرانه میان ایران و جهان عرب تلاش خواهد کرد. با این حال، این دو سفر و سفر مجدد وزیر خارجه سوریه در ژوئیه ۱۹۹۳ به تهران و ابوظبی منجر به هیچ نتیجه‌ای نشد چراکه سوریه در اواخر اکتبر ۱۹۹۳ اعلام کرد، این کشور با ایران در مورد جزایر سه گانه اختلاف نظر دارد و دمشق در چهارچوب اتحادیه عرب، از ادعاهای امارات متحده عربی حمایت می‌کند.

امارات همچنین فروردین ماه ۱۳۹۱ به سفر محمود احمدی نژاد، رئیس جمهور وقت ایران به جزیره ابوموسی واکنش نشان داد و آن را «تفص آشکار حاکمیت» خود دانست و خبرگزاری رسمی امارات گزارش داد که شیخ عبداللہ بن زاید آل نهیان، وزیر امور خارجه وقت این کشور، سفر این مقام ایرانی را نقض آشکار حاکمیت امارات بر سرزمین‌های خود و گامی رو به عقب در زمینه تمام تلاش‌ها و کوشش‌های امارات به منظور یافتن راه‌حلی صلح آمیز برای پایان دادن به اشغال سه جزیره اماراتی از سوی ایران دانسته است». علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در دولت دهم، در سال ۱۳۹۶ در گفت‌وگویی عنوان کرد که در زمان تصمیم سفر احمدی نژاد به جزیره ابوموسی، گفت‌وگوهایی برای حل و فصل این پرونده میان تهران و ابوظبی در جریان بود که به دلیل این اقدام رئیس جمهور وقت متوقف شد. صالحی می‌گوید: «یک پرونده قدیمی با امارات داشتیم درباره سه جزیره ایرانی که همیشه مطرح می‌شد. ما توافق کرده بودیم که این مسئله را طبق پیشنهاد ایران براساس تفاهم دکتر لاریجانی و ولیعهد امارات جلو ببریم. در یک مقطعی آنها برای مدتی سکوت کرده بودند و بر خلاف رویه معمول موضوع جزایر را در نشست‌های شورای همکاری خلیج فارس مطرح نمی‌کردند. بله، بیش از یک سال سکوت کردند، به این اعتبار که هر دو طرف برای مذاکرات دوجانبه اعلام آمادگی کرده بودیم اما بعد یک اتفاقی افتاد که همه چیز را به هم ریخت». وی می‌افزاید: «من از اخبار صد اوسیمتا متوجه شدم آقای احمدی نژاد به ابوموسی رفته است. وزیر خارجه امارات فکر کرد من مطلع در حالی که من از اخبار

مناقشه مرزی

فاطمه کلانتری

خبرنگار گروه دیپلماسی

از ایران می‌خواهیم به اشغال سه جزیره تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی متعلق به امارات متحده عربی که نقض حاکمیت این کشور و منشور ملل متحد است، پایان دهد». این جمله، موضعی خلق الساعه و حاصل رایزنی یکسال و دو سال نیست؛ امارات مارتستی ۵۳ ساله را پشت سر گذاشته است تا از حمایت یک کشور و دو کشور و بیانیه پایانی شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه عرب به همراهی کشورهای عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد که برخی نام شریک راهبردی ایران را در کنار خود دارند، برسد و در نهایت دستاورد امروزش اشغالگر نامیدن ایران از سوی اتحادیه اروپا در همراهی با حاشیه نشینان خلیج فارس باشد.

براساس ادعای ابوظبی «امارات متحده عربی از لحظه اشغال این سه جزیره توسط نیروهای نظامی ایران در ۳۰ نوامبر ۱۹۷۱، درست دو روز قبل از تأسیس امارات، پیوسته و با قدرت به اشغال غیرقانونی ابوموسی و تنب بزرگ و تنب کوچک توسط ایران اعتراض کرده است».

امارات متحده عربی بلافاصله بعد از تأسیس این کشور در سال ۱۹۷۱ با حمایت لیبی، عراق، الجزایر و یمن از شورای امنیت سازمان ملل متحد خواست به اختلاف ابوظبی با تهران بر سر جزایر سه گانه رسیدگی کند ولی اعضای دائمی شورا رسیدگی به این درخواست را به «زمانی دیگر» محول کردند و قطعنامه‌ای صادر نشد. پس از این تاریخ، امارات برای ۲۰ سال سکوت کرد اما در سال ۱۹۹۲ که مصادف با دومین سالگرد اشغال کویت بود، با بهانه آنکه مقامات ایرانی از ورود اماراتی‌ها به این جزایر جلوگیری کرده‌اند، ادعاهای ارضی خود نسبت به سه جزیره ایرانی را از سرگرفت و مدیرکل وزارت خارجه این کشور ادعا کرد که حاکمیت بر جزایر ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک از دیرباز از آن امارات متحده عربی بوده است. وزیر امور خارجه امارات نیز در تاریخ ۳۰ سپتامبر ۱۹۹۲ در مجمع عمومی سازمان ملل متحد گفت: «جزایر تنب و ابوموسی از آغاز تاریخ به امارات تعلق داشتند». و این در حالی بود که در این تاریخ، تنها ۲۰ سال از تأسیس کشوری با نام امارات متحده عربی می‌گذشت. همزمان با آغاز دور جدید ادعاهای ارضی امارات، کشورهای عربی نیز در صف حامیان این ادعای ارضی قرار گرفتند و رادیو قاهره، اقدام ایران را با حمله به کویت از سوی ایران برابر دانست و تهدید کرد که با ایران همانگونه رفتار شود که با عراق رفتار شده است. از آن سال، موضوع ادعای امارات، هرساله

اجلاس مشترک سران اتحادیه اروپا و کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس چهارشنبه 25 مهر در برلین/عکس: EPA

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم میهن» نیست.

AXIOS

افشای برنامه اسرائیل برای ایران

پس از آنکه دو سند ادعایی اطلاعاتی آمریکا درباره آماده‌سازی‌های اسرائیل برای حمله به ایران توسط یک حساب تلگرام مرتبط با ایران منتشر شد، مقامات آمریکایی به شدت نگران یک نقض احتمالی امنیتی بزرگ هستند. این افشای اطلاعات در حالی رخ می‌دهد که اسرائیل هفته‌ها آماده‌سازی برای تلافی علیه ایران را کامل کرده است. این افشای ممکن است تلاشی برای مختل کردن عملیات اسرائیل باشد. پنتاگون و دفتر مدیر اطلاعات ملی از اظهارنظر درباره اسناد لو رفته خودداری کردند، اما صحت آنها را نیز رد نکردند. یک کانال تلگرامی به نام «ایست اسپکتیتور» روز جمعه اعلام کرد که اسنادی از یک منبع در جامعه اطلاعاتی آمریکا درباره آماده‌سازی‌های اسرائیل برای حمله به ایران دریافت کرده است. این کانال تلگرامی به طور مرتب محتوای طرفدار ایران منتشر می‌کند و در پروفایل حساب کاربری مرتبط با این کانال در ایکس ذکر شده که این کانال در ایران مستقر است. این اسناد شامل گزارشی ادعایی از آژانس ملی اطلاعات مکانی دفاعی (NGA) آمریکا است که اوایل این هفته در جامعه اطلاعاتی آمریکا توزیع شده است. اسپکیتور به طور مستقل صحت این اسناد را تأیید نکرده است. گزارش ادعایی شامل جزئیاتی از اقداماتی است که در روزهای اخیر در چندین پایگاه نیروی هوایی اسرائیل انجام شده، از جمله انتقال مهمات پیشرفته که به گفته این گزارش برای حمله به ایران در نظر گرفته شده بودند. همچنین ادعا شده که طبق اطلاعات شونو آمریکا، نیروی هوایی اسرائیل این هفته یک مانور بزرگ با هواپیماهای اطلاعاتی و احتمالاً جت‌های جنگنده که برای حمله احتمالی به ایران آموزش دیده بودند، انجام داده است. گزارش ادعایی اطلاعات همچنین جزئیاتی از آماده‌سازی‌های واحدهای پهبادی اسرائیل برای حمله به ایران ارائه می‌دهد. این گزارش، در صورت صحت، نشان‌دهنده رصد بسیار دقیق و نزدیک آماده‌سازی‌های اسرائیل برای حمله به ایران توسط نهادهای اطلاعاتی آمریکا خواهد بود، از جمله استفاده از ماهواره‌ها برای جاسوسی از عملیات‌های انجام‌شده در پایگاه‌های نیروی هوایی اسرائیل.

اسناد آمریکایی که جزئیات آماده‌سازی اسرائیل برای حمله به ایران را شرح می‌دهند، روز جمعه به صورت آنلاین فاش شدند. این اسناد که گفته می‌شود از مؤسسه سیستم‌های ملی مدیریت حوادث و فناوری‌های پیشرفته (NIMSAT) وزارت دفاع آمریکا فاش شده است، یافته‌های حاصل از نظارت مداوم بر آماده‌سازی‌های اسرائیل برای پاسخ به حمله موشکی بالستیک اول اکتبر را تشریح می‌کند. یک منبع اسرائیلی به روزنامه هارتس اطلاع داده است که ایالات متحده به دلیل این افشای از اسرائیل عذرخواهی کرده است. در حال حاضر، صحت این اسناد مشخص نیست. اگر این اسناد معتبر باشند، مشخص نیست که چگونه یا چرا فاش شده‌اند.

این اسناد ابتدا توسط یک کانال تلگرامی طرفدار ایران به نام «Middle East Spectator» منتشر شد که ادعا می‌کرد آن‌ها را از منبعی در یک آژانس اطلاعاتی آمریکا دریافت کرده است. منابع در واشنگتن از اظهارنظر خودداری کردند، اما صحت این اسناد را تکذیب نکردند. این اطلاعات که در ۱۵ و ۱۶ اکتبر جمع‌آوری شده است، شامل پنهان کردن پناهگاه‌های زیرزمینی مستحکم هواپیماهای جنگی در پایگاه هوایی حتسوریم و نشانه‌هایی از آماده‌سازی برای مسلح کردن موشک‌های بالستیک هواپایه است. ارتش اسرائیل هفته گذشته یک آزمایش بزرگ برای حمله احتمالی انجام داد که شامل سه هواپیمای سوخت‌رسان و یک هواپیمای فرماندهی و کنترل (F-۵۵۰) بود که توسط صنایع هوافضای اسرائیل توسعه یافته است. این سند همچنین به آماده‌سازی برای مسلح کردن هواپیماها با دو نوع موشک بالستیک هواپایه اشاره می‌کند. یکی از آن‌ها ROCKS است که توسط شرکت «رافائل» تولید شده است. مزیت این موشک‌ها توانایی آن‌ها در پرتاب مهمات دقیق از راه دور، فراتر از سیستم‌های دفاع هوایی دشمن است. موشک دیگری که در اسناد فاش‌شده ذکر شده است، «افق طلایی» نام دارد، نامی که قبلاً به طور عمومی منتشر نشده است و شناسایی آن را دشوار می‌کند.